

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, SOCW

Kennis en Strategie

Datum
15 juni 2025

Referentie
52852656

Bijlagen
1: Brief aan TK
2: Visualisatie systematiek met
beleidsindicatoren

Intern OCW afgestemd
DE, DUO, EenK, FEZ, HOenS,
KENNIS, KenO, MBO, MenC,
OWB, OPO, OVO, DUO/IP, MDT

nota

Brief aan TK: voortgang systematiek met
beleidsindicatoren in de begroting van ministerie OCW
2026 e.v.

Aanleiding

Met deze nota treft u een brief aan de Tweede Kamer (TK) aan ter ondertekening, inzake de voortgang in de systematiek met beleidsindicatoren (voorheen niet-financiële informatie) in de begroting van OCW 2026 e.v. Met deze brief zet u de dialoog met de TK voort, over de vorderingen in de systematiek met beleidsindicatoren in de begrotingscyclus (de koppeling tussen doelen van beleid, maatregelen en besteding van publieke middelen). Ook geeft u met deze brief uitvoering aan de motie Martens-America en de Kort, die *“verzoekt de regering concrete doelstellingen te koppelen aan gelden zoals aangedragen in het rapport van de Algemene Rekenkamer, en de Kamer hierover te informeren”*.

Deze brief is een vervolg op eerdere kamerbrieven¹.

Geadviseerd besluit

Verzending van de brief (bijlage 1) aan de TK na ondertekening door SOCW en vervolgens MOCW.

Kernpunten

- Het, inmiddels demissionaire, kabinet zet zich in voor verbeteringen aan de kennisinfrastructuur en de benutting daarvan in beleid en begrotingen².
- Het doorontwikkelen van de systematiek staat los van de val van het kabinet en is juist ingegeven door de wens van de TK en de eigen ambitie om inzicht te geven in de voortgang, werking en effectiviteit van het beleid, gekoppeld aan de begrotingscyclus.
- Afgelopen jaren heeft ons ministerie, mede op verzoek van de TK, een systematiek met beleidsindicatoren ontwikkeld en verder uitgewerkt.
- De voortgang sinds de vorige brief in 2023 tot aan begrotingsjaar 2025 vormt de inhoud van deze brief, inclusief de doorkijk vanaf begroting 2026 en verder. De systematiek is verder uitgerold en laat de eerste positieve resultaten zien.
- In deze brief doet u ook de motie Martens-America en de Kort af.
- De brief legt uit welke stappen met de systematiek zijn gezet om resultaten aan doelstellingen te koppelen; welke extra stappen vanaf 2026 worden gezet om ook de koppeling met gelden te kunnen maken; en welke overheids-brede uitdagingen er zijn bij de koppeling tussen doelen, gelden en resultaten van beleid.

¹ Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 227; Kamerstuk 36 200 VIII, nr. 11; Kamerstuk 35 925 VIII, nr. 185.

² [Hoofdlijnenakkoord Hoop, lef en trots, pagina 18](#).

Toelichting

Systematiek van beleidsindicatoren

Rond 2018 ontstond, als gevolg van de operatie Inzicht in Kwaliteit, de expliciete politieke behoefte om inzicht in de werking en voortgang van het beleid, in de besteding van publieke middelen en in de praktische uitwerking van de inmiddels verplichte Strategische Evaluatie Agenda (SEA) te verbeteren. De systematiek met beleidsindicatoren die sinds 2022 concreet is ontwikkeld binnen OCW richt zich op het monitoren van beleid, het verantwoorden van de besteding van publieke middelen en het evalueren van beleid aan de hand van onderzoek. Op deze manier is het beleid adequaat te monitoren en kan er tijdig bijgestuurd worden. Gedurende het proces sinds 2022 hebben we de TK regelmatig geïnformeerd over de voortgang, waarmee transparantie een integraal onderdeel van deze ontwikkeling is. Ook is de systematiek ontsloten via ocwincijfers.nl.

Een beleidsindicator is een middel om de voortgang, werking en effectiviteit van ons beleid, variërend van kwantitatieve tot kwalitatieve aspecten, te monitoren en evalueren. Door meerdere indicatoren te combineren, krijgen we een adequater beeld van voortgang op doelstellingen en kunnen we beter inspelen op de complexiteit van beleid. In de systematiek met beleidsindicatoren van OCW vormt het Regeerakkoord (RA) of Coalitieakkoord (CA) het vertrekpunt. Hieruit worden de hoofddoelen, subdoelen en maatregelen afgeleid, zoals bijvoorbeeld wetten, voorschriften of beleidsinitiatieven die worden ingezet om kwesties aan te pakken. Beleidsindicatoren, die rechtstreeks verbonden zijn aan deze subdoelen en maatregelen en dus herleidbaar zijn naar overkoepelende hoofddoelen, worden vervolgens ontwikkeld (bijlage 2).

Politieke context:

De TK heeft de ontwikkeling van de systematiek aangemoedigd en daarvoor input geleverd, voornamelijk in het jaarlijkse wetgevingsoverleg jaarverslag en slotwet³. De TK krijgt hiermee meer inzicht in de werking en voortgang van doelen die zij in hun kabinetsperiode vaststellen. Vanuit de TK, Algemene Rekenkamer (AR) en Auditdienst Rijk zijn er aanmoedigingen om deze systematiek verder te brengen en vooral de koppeling met publieke middelen ook inzichtelijk te maken. Over deze koppeling, tussen resultaten op doelstellingen en gelden, gaat ook motie Martens-America en de Kort. Het advies van de AR op Verantwoordingsdag 2024, dat de overheid aanzet om de koppeling tussen doelen, publieke middelen en gelden inzichtelijker te maken⁴, sluit hier tevens bij aan. In de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer laat u weten dat u vanaf Begroting 2026 ook de eerste stappen neemt om die koppeling met gelden explicieter inzichtelijk te maken, dat er daartoe ook kansen zijn. Maar dat hierbij ook overheids-brede uitdagingen ondervonden worden waardoor dit inzicht ook uitdagingen kent of zelfs niet mogelijk is.

³ Jaarverslag en slotwet Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap [2021](#) (d.d. 27 juni 2022), [2022](#) (d.d. 26 juni 2023) en [2023](#) (d.d. 10 juni 2024) | Tweede Kamer der Staten-Generaal.

⁴ [Aanbieding van de verantwoordingsstukken voor het jaar 2024 | Debat Direct](#); [Resultaten verantwoordingsonderzoek 2024 ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap | Rapport | Algemene Rekenkamer](#).

Datum
15 juni 2025

Financiële overwegingen: De niet-financiële informatie vormt de onderbouwing van de in de begroting opgenomen budgetten. Dit is relevant voor de Staten-Generaal om het budgetrecht uit te oefenen. Met het uitwerken van de systematiek met beleidsindicatoren en vorderingen vanaf 2026 maakt ons ministerie deze onderbouwing nog beter mogelijk en inzichtelijk. De systematiek voldoet aan de norm van betrouwbare totstandkoming en is niet strijdig met de financiële begrotingsinformatie. Dit geldt voor de begroting (art. 1.1 en 3.7 van de Comptabiliteitswet 2016) en het jaarverslag (art. 1.1 en 3.9).

Krachtenveld: De ontwikkeling van de systematiek en nieuwe begrotingswijze vanaf 2026 zijn in nauwe samenspraak tussen de directies FEZ, K&S en de beleidsdirecties vormgegeven. Er is ook goed naar de samenhang met de SEA gekeken. De voortgang heeft steun van alle TK-partijen en heeft in nauw overleg met de kenniscoördinator van de vaste Kamercommissie plaatsgevonden. De Tweede Kamer heeft feitelijke vragen gesteld inmiddels die langs de lijn van deze conceptbrief worden beantwoord.

Strategie: OCW geeft naast reactie op wensen en adviezen vanuit de TK en AR met deze wijzigingen ook proactief vorm aan de eigen ambitie om kennis- en data-gedreven werken te stimuleren⁵. We beogen deze brief vooraf aan het schriftelijk overleg te versturen (26 juni) en anticiperen hiermee op vragen over de voortgang en nieuwe werkwijze, o.a. door de Rapporteurs van de OCW-Kamercommissie. We nemen onze eigen bevinding over begrotingsjaar 2025 alsmede de adviezen van de ADR over de totstandkoming van de beleidsindicatoren vanaf 2026 intern mee om de systematiek weer verder te brengen.

Uitvoering (uitdagingen): De voortgang en werkwijze vanaf 2026 bieden de TK en de burger transparanter overzicht over de keten doelen-plannen-gelden-resultaten. Bij deze koppeling zijn er wel uitdagingen die de directe koppeling aan gelden bemoeilijken (integraliteit doelstellingen, autonomie instellingen, tijdsspanne doelbereik). Ook kan het zijn dat niet alle beleidsindicatoren gelijk ingevuld kunnen worden met actuele data. www.ocwincijfers.nl geeft als instrument de mogelijkheid om data doorlopend te ontsluiten. Ook gaan we aan de hand van het ADR-onderzoek verder toezien op de verschillende dataleveringen die de beleidsdirecties nodig hebben om de beleidsindicatoren te vullen.

⁵ [Resultaten verantwoordingsonderzoek 2024 ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap | Rapport | Algemene Rekenkamer](#).

Datum
15 juni 2025

Bijlage 1: Brief aan de Tweede Kamer

Bijlage 2: Visualisatie proces Systematiek met Beleidsindicatoren

